

Notat

København
Told

Sluseholmen 8 B
2450 København SV

Telefon 72 22 18 18
E-mail via www.skat.dk/kontakt
www.skat.dk

J.nr. 12-0227166

Status for implementering af strategi for risikobaseret toldkontrol

Indledning

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at ”Danmark i samarbejde med vores nabo-lande skal udføre en effektiv toldkontrol baseret på en mobil, fleksibel og efterretningsbaseret indsats i overensstemmelse med de fælles regler, der gælder i EU. Planerne fra maj 2011 om at opføre kontrolanlæg ved de danske grænser vil ikke blive gennemført.”

SKAT har med udgangspunkt i regeringsgrundlaget arbejdet med at implementere den nye vision for den fremadrettede toldkontrol i indsatsplanlægningen, indsatsprojekter og de daglige arbejdsrutiner.

Konklusion

Sammenfattende er det vurderingen, at det nye toldkontrolkoncept med toldkontrol i baglandet er langt fremme og forventes at indfri den politiske vision for den fremadrettede toldkontrol, som det fremgår af regeringsgrundlaget.

Der er dog fortsat brug for en øget styring og opfølgning på indsatsen, mere fokus på efterretninger, en styrkelse af det internationale og nationale samarbejde med andre myndigheder, og der er brug for en platform til operativ kommunikation. Derfor har SKAT taget en række initiativer, som er omtalt i det følgende.

Det forventes, at den politiske vision for den fremadrettede toldkontrol først vil være fuldt implementeret i løbet af 2013.

Implementering af strategien for toldkontrollen ved de indre grænser

Det nye toldkontrolkoncept er fulgt fra og med foråret 2012.

Meldinger fra regionerne viser, at SKAT på de indre grænser i det store hele følger konceptet baseret på mobilitet, fleksibilitet og med en efterretnings- og risikobaseret tilgang.

Mobil og fleksibel

Opgaven er professionaliseret ved, at SKAT bruger en risikobaseret tilgang i tilrettelæggelsen af kontrolarbejdet, og at den gennemføres ud fra nogle konkrete arbejdsbeskrivelser om f. eks. narkotika, våben og penge.

Kontrollen tilrettelægges og gennemføres i projektform og på specielle områder i taskforces, f.eks. skibskontrollen. I begge tilfælde med afsæt i risikobilledet og anvendelse af efterretninger. Kontrollerne suppleres løbende med stikprøvekontroller, der har til hensigt at underbygge og afprøve de eksisterende risikovurderinger.

Ved færgeforbindelserne fra Tyskland (Lolland og Falster) er der af de samlede kontroller lavet 45 pct. kontroller i baglandet. I baglandet ved landegrænsen er der tilsvarende lavet 93 pct. De resterende kontroller er lavet på grænsestregen.

Når forskellen er så stor skyldes det, at der er meget forskellige geografiske forhold, der gør sig gældende. Vejnettet på Lolland og Falster er ikke indrettet på en måde, som ud fra en sikkerhedsmæssig betragtning gør det let at lave kontroller i baglandet. Det må derfor accepteres, at kontrolzonen nogle gange er ved færgernes terminalområder.

I lufthavnene foregår al kontrol så at sige ”på grænsestregen”.

Ved færgehavnene med forbindelse til Sverige/Storbritannien og på Lernacken/Øresundsbroen foregår toldkontrollen som udgangspunkt på grænsestregen (færgeterminalområdet) og ved betalingsanlægget af trafikale hensyn.

Risikoanalyse og risikoprofiler

Toldkontrollen er tilrettelagt ud fra en risikobaseret tilgang til opgaven. Kontrollerne gennemføres hele døgnet. Ved landegrænsen til Tyskland er ca. halvdelen af kontrollerne lavet i dagtimerne og resten i aften- og nattetimerne.

Der er nedsat et landsdækkende risikoteam, hvor medlemmer af de regionale risikoteams og toldkoordinatoren fra Politiets Nationale Efterforsknings Center indgår.

Risikoanalyse og risikoprofiler til prioritering af kontrolarbejdet forbedres gennem en styrkelse af det landsdækkende risikoteams indsamling af efterretninger, udveksling af erfaringer og observationer til brug i kontrolarbejdet.

Organiseringen af risikoteamet vil ændre sig som følge af den forestående omorganisering af SKAT.

Styring og opfølgning

Der vil ske forbedret styring og opfølgning på toldindsatsen ved implementeringen af et kommende nyt IT-system, som kan understøtte den operationelle tilgang til risikobaseret toldkontrol samt understøtte håndteringen af efterretninger til brug for udarbejdelse af dynamiske risikoanalyser. Endvidere vil systemet kunne bearbejde og evaluere resultaterne til brug for den fremadrettede toldindsats.

PT-grupperne/tværoffentligt samarbejde

De særlige politi- og toldgrupper i Syddanmark mødes både på det operationelle og det ledelsesmæssige plan.

Der er mellem myndighederne etableret en fast arbejdsgruppe i relation til Schengen- og Napoli II-konventionerne, som koordinerer de større stationære kontroller på begge sider af landegrænsen.

Formålet er, at de rejsende ikke bliver generet mere end højst nødvendigt af kontrollerne. Endvidere, at politi- og toldmyndighedernes kontroller på begge sider af grænsen ikke får karakter af dobbeltkontroller, men i stedet supplerer hinanden ved, at når de udføres samtidigt, så sker det altid på forskellige steder ved landegrænsen.

Der er ikke et tilsvarende formaliseret forum i Midt- og Sydsjælland, men der er stadig forhandlinger med politiet om en formel aftale.

Det overvejes p.t., hvorvidt SKAT (told) kan kobles på det offentlige beredskabs- telefonsystem – SINE, så det er muligt at kommunikere med politiet, når der laves fælles kontrolaktioner, og hvis der er brug for at tilkalde politiet til at assistere i forbindelse med en konkret opgave.

Internationalt toldsamarbejde

Toldsamarbejdet med nabolandene er tilrettelagt forskelligt fra region til region. Mest udviklet er samarbejdet ved regionerne i Syddanmark, Midt- og Sydsjælland og København.

Det daglige samarbejde ved den tyske grænse er forankret i lokale fora, der mødes dagligt eller ugentlig. I Syddanmark er det et fælleskontor, som er bemandet med told- og politimedarbejdere fra begge lande. En noget mindre, men lignende funktion findes i Puttgarten.

Ved landegrænsen er der nedsat arbejdsgrupper, som skal komme med forslag til fælles risikoanalyser og fælles patruljekørsel.

I Midtjylland og Nordjylland er der ikke i dag udviklet lignende fora på tværs af den indre grænse til Sverige, og derfor vil SKAT tage initiativ til at formalisere og udvikle dette samarbejde.

SKAT København har etableret et velfungerende samarbejde med Tullverket i Malmø, hvorfra en medarbejder ugentligt mødes med kollegaer i Danmark for at drøfte udvikling i modus, trends og beslaglæggelser. Dette samarbejde bidrager til en øget fælles forståelse af risikobilledet. Norge har vist interesse for at deltage i dette samarbejdsforum, da de ser den samme udvikling i modus og trends.

SKAT har et godt samarbejde med toldmyndighederne i de øvrige nordiske lufthavne, og der afholdes årlige møder, hvor udvikling i kontrolaktiviteter, beslag og modus drøftes.

SKAT agter (med forbillede i ovennævnte fælleskontor) at etablere en fast arbejdsgruppe i relation til Schengen- og Napoli II-konventionerne, som ud fra fælles risikoanalyser og efterretninger koordinerer kontroller på begge sider af grænsen til Sverige og i Københavns Lufthavn.

Implementering af strategien på denydre grænse

Opgaven på den ydre grænse er ligeledes professionaliseret ved, at SKAT bruger en risikobaseret tilgang i tilrettelæggelsen af kontrolarbejdet, og at den gennemføres ud fra nogle konkrete arbejdsbeskrivelser om f. eks. narkotika, våben og penge.

Kontrollen gennemføres også her risiko- og efterretningsbaseret; på visse områder i projektform. Kontrollerne suppleres løbende med stikprøvekontroller, der har til hensigt at underbygge og afprøve de eksisterende risikovurderinger.

Det internationale tolsamarbejde er forankret i EU, Verdenstoldorganisationen WCO, FN, Østersøsamrådet og Politi Told i Norden (PTN) mm.

Kontrollen gennemføres på grænsestregen, i virksomheder og transportcentre etc.

Effekt

Omstillingen til den nye strategi har medført store logistkmæssige ændringer og udfordringer.

Hensigten med strategien er isoleret set ikke et spørgsmål om at øge antallet af toldkontroller – men at de gennemførte toldkontroller har været målrettet mod givne risici, og at dette alt andet lige giver en effektiv toldkontrol, som er baseret på konceptet om mobil og fleksibel toldkontrol.

Der har regionalt været brugt meget tid på at tilrettelægge, planlægge og gennemføre de nye typer kontroller, som er en anderledes måde at udføre kontrol på, end SKAT hidtil har været vant til.

Når håndteringen af efterretninger og risikoanalyserne mv. er fuldt udbygget, vil der blive en mere målrettet toldkontrol, som vil have positiv indflydelse på sagsantallet.

Indførelsen af det nye kontrolkoncept, hvor den overvejende del af kontrolindsatsen er flyttet fra selve grænsestregen til det grænsenære område, har betydet nye mere effektive måder at tilrettelægge arbejdet på, men som forventet også mere omkostningstunge kontroller (trafikregulering, leje af afspærringsmateriel, opsætning og nedtagning af afspærringsmateriel m.m.) en øget visiteringsopgave (trafik direkte til og fra udlandet blandet med indenlandsk trafik) og dermed et fald i antallet af kontroller. Endvidere har det stillet krav om nyt teknisk og sikkerhedsforsvarligt udstyr.

Mandskabssituationen

Det kan oplyses, at ca. 190 årsværk er beskæftiget med egentlige toldkontrol-opgaver i Danmark, bl.a. grænsekontrol og fysisk varekontrol.